

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Кафедра лісознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісова селекція

Освітня програма бакалавр

Спеціальність 205 Лісове господарство

Галузь 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №2 від “30” вересня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Лісова селекція
Викладач (-і)	Гайдукевич Марія Євгенівна
Контактний телефон викладача	Роб. тел.: 59-61-72
E-mail викладача	
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	180 год. (6 кредитів)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	4 год. на тиждень (ауд.60 год.)
2. Анотація до курсу	
<p>Предмет «Лісова селекція» вивчається у вищих навчальних закладах з метою формування в майбутніх лісових фахівців знань про методи селекційної інвентаризації лісів, відбір цінного генофонду, його розмноження та раціональне використання. Вивчення дисципліни «Лісова селекція» базується на основних знаннях з питань лісової генетики та особливостей професійної діяльності майбутніх фахівців у галузі лісового господарства. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом вищого навчального закладу і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета: Вивчення методів селекційної інвентаризації лісів, відбору цінного лісового генофонду, його збереження, розмноження; створення різноманітних плантацій та лісонасінних ділянок, їх формування і використання, дослідження процесів гібридизації, інтродукції, поліплоїдії, мутагенезу.</p> <p>Завдання: Засвоєння студентами теоретичних і практичних навиків відбору цінного генофонду, його розмноження і раціонального використання в селекційно-насінницьких програмах, організації селекційної інвентаризації лісів з розподілом їх на різні категорії за селекційною структурою, проведення державного сортовипробування і сортовиведення, визначення особливостей селекції головних лісоутворюючих шпилькових і листяних видів, вибір технології створення насінних плантацій, постійних лісонасінних ділянок, випробних, географічних популяційних та екологічних лісокультур, складання документації на об'єкти постійної лісонасінної бази і цінного генофонду.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поняття про лісову селекцію і селекційне насінництво; - складові цінного генофонду, вчення про плюсові дерева; - поняття про формову структуру лісових видів; типи вегетативного і насінного розмноження цінного генофонду; - технологію створення клонових і родинних плантацій; - особливості селекції головних лісоутворюючих порід; - основи випробування і відбір перспективних інтродуцентів; - організацію селекційних лісонасінних господарств основи ведення господарства на об'єктах постійної лісонасінної бази. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити селекційну інвентаризацію лісів із виділенням плюсових дерев, плюсових насаджень і генетичних резерватів; - складати документацію і оформляти в натурі об'єкти генетичних ресурсів і постійної 	

лісонасінної бази; - проводити щеплення і живцювання лісових порід; - створювати клонові і родинні насінні плантації; - формувати постійні лісонасінні ділянки; - відбирати кандидати у лісові сорти; - оформляти і подавати документацію на лісові сорти; - створювати селекційні лісонасінні господарства; - закладати географічні, популяційні і випробні культури.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			30		
семінарські заняття / практичні			30		
самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / вибірковий	
1-ший	Лісове господарство	2-гий		нормативний	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Селекційна інвентаризація лісів	Лекція	Згідно списку літератури	3 год.	1-4	Згідно розкладу
Тема 2. Збереження і використання цінного генофонду <i>in situ</i> .	Лекція	-«-	4 год.	1-4	-«-
Тема 3. . Збереження і використання цінного генофонду <i>ex situ</i> .	Лекція	-«-	4 год.	1-4	-«-
Тема 4. Зарубіжний досвід збереження й використання лісових генетичних ресурсів.	Лекція	-«-	3 год.	1-4	-«-
Тема 5. Основні етапи збереження й використання лісових генетичних ресурсів в Україні.	Лекція	-«-	3 год.	1-4	-«-
Тема 6. Особливості селекції лісоутворюючих видів.	Лекція	-«-	3 год.	1-4	-«-
Тема 7. Спеціальні методи селекції.	Лекція	-«-	3 год.	1-4	-«-
Тема 8. Селекційне лісове насінництво.	Лекція	-«-	4 год.	1-4	-«-
Тема 9. Нормативно-правова база збереження й використання лісових генетичних ресурсів.	Лекція	-«-	3 год.	1-4	-«-

6. Система оцінювання курсу	
Загальна система оцінювання курсу	Усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, дистанційне навчання – тести. залік, Усна відповідь 25 балів, доповідь-презентація 50 балів.
Вимоги до письмової роботи	Відповіді на тести дистанційного навчання (25 питань, правильна відповідь – 4 бали)
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, дистанційне навчання.
Умови допуску до підсумкового контролю	Позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовними модулями (оцінювання роботи студента під час практичних занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат)
7. Політика курсу	
<p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на практичних заняттях, поточному тестуванні, самостійній роботі (реферати, презентації). При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Вимоги викладача. Кожен викладач ставить студентам систему вимог та правил поведінки студентів на заняттях, доводить до їх відома методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт, тестових завдань. Все це гарантує високу ефективність навчального процесу і є обов'язковою для студентів.</p>	
8. Рекомендована література	
Базова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Яцик Р.М., Гайда Ю.І., Случик В.М. Основи генетики й селекції лісових рослин. Навч посібник. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. – 288 с. 2. Баранець кий Г.Г., Бодлак З.Й. Лісова селекція: конспект лекцій. – Львів, 1996. – 96 с. 3. Дебринюк Ю.М., Калінін М.І., Гузь М.М., Шаблій І.В. Лісове насінництво. – Львів: Світ, 1998. – 430 с. 4. Молотков П.И., Патлай И.Н., Давыдова НИ. И др. Селекция лесных пород. – М, 1982. – 244 с. 5. Молотков П.И., Патлай И.М., Давидова Н.И. Насінництво лісових порід. – К.: Урожай, 1989. – 230 с. 	
Допоміжна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вересин М.М. Лесное семеноводство. – М.: Гослесбумиздат, 1963. – 140 с. 2. Яцик Р.М., Каплуновський П.С., Ступар В.І., Гайда Ю.І. Вказівки з виділення лісового генетичного фонду, селекції і насінництва в Українських Карпатах. Збірник рекомендацій УкрНДДігрліс. – Івано-Франківськ, 2001. – С.9-42. 	
Ресурси мережі Інтернет	
<ol style="list-style-type: none"> 1. http://www.nbu.gov.ua – Національна бібліотека України імені ВІ.Вернадського; 2. http://dklg.kmu.gov.ua – Державне агентство лісових ресурсів України. 	

Викладач, доцент _____ **М.Є.Гайдукевич**